

Slovensko

- delenie praveku – doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), doba bronzová, doba železná
- cca 150000 pr. Kr. - Odliatok mozgovne neandertálca, Gánovce pri Poprade
- cca 22 800 pr. Kr. - Venuša z Moravien nad Váhom
- cca 10 000 pnl - Ústup ľadovcov, migrácia zvierat, mezolit
- prví poľnohospodári u nás - neolit
- cca 4. st. pnl- Kelti na území Slovenska
- biatec, oppidum

Zmena letopočtu

- 1. - 4. storočie po Kr. - Germáni na Slovensku
- 166 - 180 - Markomanské vojny za cisára Marca Aurélia
- 179 - Rímsky oddiel II. pomocnej légie pod velením M. Valeria Maximiana prezimoval v Laugariciu (Trenčín), o čom zanechal nápis na trenčianskej skale
- 5. - 6. storočie - Sťahovanie Slovanov na naše územie
- pol. 6. storočia - Avari v Karpatskej kotline
- 623 658 - Slovania s pomocou franského kupca Sama povstali proti avarskej nadvláde. Po víťazstve Sama zvolili za vládcu, vznikla Samova ríša.
- zač. 9. storočia - Medzi Slovanmi na našom území prebieha zjednocovací proces
- 828 - Salzburský arcibiskup Adalrád vysvätil kniežaťu Pribinovi na jeho súkromnom majetku zvanom Nitrava kresťanský kostol
- 833 - Moravské knieža Mojmir vyhnal Pribinu a zjednotil obe kniežatstvá do jedného celku
- Pribina sa stal vazalom východofranského kráľa Ľudovíta Nemca, ktorý ho usadil pri Blatenskom jazere (dnes Balaton, Maďarsko)
- 863 - Príchod Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu
- Hadrián II. schválil preklady bohoslužobných kníh do slovanského jazyka
- Pápež odporúčal arcibiskupa Metoda Rastislavovi a Kocelovi a schválil vykonávanie slovienských bohoslužieb
- Svätopluk odolal franským vpádom a Veľká Morava dosiahla za jeho vlády najväčší územný rozsah
- 880 - Pápež Ján VIII. prijal Veľkú Moravu pod svoju ochranu(slávna listina Industriae tuae), potvrdil Metodovi hodnosť arcibiskupa, vysvätil Wichinga za biskupa so sídlom v Nitre a povolil používanie slovienskej liturgie
- Nový pápež Štefan I. zákazal sloviensku liturgiu
- prvé vpády starých Maďarov
- zač. 10. storočia - Pokračujú boje Moravanov, Bavorov a starých Maďarov
- 906 - 907 - Veľká Morava sa ako štát rozpadla
- 907 - V bitke pri Bratislave medzi Bavormi a starými Maďarmi sa už Moravania nespomínajú
- 10. storočie - Moc na území bývalej Veľkej Moravy si pravdepodobne udržali jednotliví veľmoži v centrálnych hradiskách
- koniec 10. storočia - Na Zobore pri Nitre postavený kláštor sv. Hypolita
- 1000 - Korunovácia Štefana za prvého uhorského kráľa
- Legenda o sv. Svoradovi- Andrejovi a Benediktovi
- 1222 - Zlatá bula Ondreja II., listina potrdzujúca základné práva šľachty
- 1238 – Belo IV., udelenie výsad Trnave, najstaršie dochované privilégium na Slovensku
- 1241 - Vpád Tatárov, v bite pri rieke Slaná uhorské vojsko katastrofálne porazené
- pol. 13. storočia - Rozsiahla výstavba hradov, písomné vyhotovovanie výsad
- Matúš Čák, palatín Ondreja III., organizuje svoj dvor ako kráľ, buduje vlastnú armádu a menuje hodnostárov s kráľovskými titulmi
- 1301 - Smrť Ondreja III., vymreli Arpádovci, obdobie anarchie, vláda oligarchov, presadzovanie svojich kandidátov na trón
- vláda Karola Róberta z Anjou a Ľudovíta Veľkého – rozkvet Uhorska, Slovensko – zlatá baňa Uhorska (zlato, striebro, meď, železná ruda)

- 1321 - Smrť Matúša Čáka, Karol Róbert ovládol celé Uhorsko
- Zavedenie zlatých dukátov - Florénov, razených v Kremnici
- Karol Róbert – „V3“
- Udelenie privilégia žilinským Slovákom, rovnaký počet miest v mestskej rade
- Žigmund Luxemburský korunovaný za uhorského kráľa (prelom 14./15. storočie, 50 ročná vláda)
- Žigmund dal do zálohy 13 spišských miest Poľsku (platila až do 1772)
- 15. st. vznikla Pentapolitana, združenie miest Košice, Prešov, Bardejov, Levoča, Sabinov
- 1458 - 1490 - Matej Huňady, Korvín
- 1467 - V Bratislave otvorená univerzita, Academia Istropolitana
- 1490 - 1516 - Vladislav II. Jagelónsky
- založenie turzovsko - fuggerovskej spoločnosti, neskôr najväčší producent medi na svete
- 1514 - Sedliacka vojna - 40000 križiakov, ktorí boli najmä sedliaci, sa pod vedením J. Dóžu obrátilo proti šľachte
- Tripartitum, prijaté zákony proti sedliakom. zákaz sťahovania, nosenia zbraní, stanovené pracovné povinnosti
- 1526 - Bitka pri Moháči, smrť Ľudovíta Jagelovského
- Ferdinand I. Habsburský a Ján Zápoľský - dvojvládie, vzájomné boje
- Sultán Süleyman s 200 000 vojakmi v Uhorsku
- 1541 - Turci obsadili tretinu Uhorska, vznikol budínsky pašalik
- Turci dobyli Ostrihom, arcibiskup presídlil do Bratislavy a arcibiskupstvo do Trnavy
- 16. – 17. storočie – protiturecké boje
- 17. storočie – stavovské protihabsburské povstania
- 1635 - Založenie univerzity v Trnave
- 1699 - Mier s Turkami v Karlovaci
- 1713 - Poprava Juraja Jánošíka
- 1713 - Pragmatická sankcia
- 1722 - Prvá manufaktúra u nás, Malacky
- 1740 - 1780 - Mária Terézia
- Sedemročná vojna s Pruskom o Sliezsko
- reformy Márie Terézie (urbár, reforma školstva - Ratio educationis, ...)
- 1780 - 1790 - Jozef II., reformy (Tolerančný patent, Zrušenie nevoľníctva)
- SNO
- 1787 - Bernolákovčina
- idea všeslovanskej vzájomnosti (J. Kollár)
- 1843 - Kodifikovanie (uzákonenie) štúrovskej slovenčiny
- 1848 - Marcové zákony, zrušenie poddanstva, začiatok revolúcie
- 1848 - Žiadosti slovenského národa
- 1848 - 1849 - Slovenské dobrovoľnícke výpravy
- 1849 - Bitka pri Világoši, porážka revolúcie
- 1849 - 1859 - Bachov absolutizmus
- 1861 - Memorandum slovenského národa
- slovenské gymnáziá – Revúca, Martin, Kláštor pod Znievom
- 1863 - Matica slovenská
- 1867 - Rakúsko - maďarské vyrovnanie, vznik Rakúsko-Uhorska
- 1868 - Národnostný zákon
- 1871 - Slovenská národná strana
- do 1875 - Zatvorené všetky slovenské gymnáziá
- 1875 - Zatvorená Matica slovenská
- 1907 - Aponiho maďarizačné zákony
- 1907 - Krvavá tragédia v Černovej (dnes Ružomberok)
- 1907 - Vznikla Slovenská liga v Ameriku, súčasne vrchol vyst'ahovalectva do USA
- 1914 - 1918 - Prvá svetová vojna
- 1915 - Clevelandská dohoda o poveljnom usporiadaní štátu

- 1916 - Československá národní rada so sídlom v Paríži
- 1917 - Československé légie v Rusku
- 1918 - Pittsburská dohoda
- 1918 - Washingtonská deklarácia
- 28.10.1918 - Vznik ČSR
- 30.10.1918 - Martinská deklarácia, ktorou sa Slováci pripojili k ČSR
- 1919 - Obnovená činnosť Matice slovenskej
- 1920 - Prijatá ústava a prvé parlamentné voľby
- 1938 - Mníchovská dohoda o odstúpení pohraničných oblastí v prospech Nemecka
- 1938 - Viedenská arbitráž o odstúpení pohraničných oblastí v prospech Maďarska
- 6.10.1938 - vyhlásenie autonómie Slovenska
- (9. - 10. marca) 1939 – Homolov puč, česká armáda obsadila Slovensko a vyhlásila stanné právo, autonómna vláda odvolaná
- 14.3.1939 - Slovenský snem vyhlásil samostatný Slovenský štát
- Jozef Tiso, A. Mach, V. Tuka, F. Čatloš
- marec 1939 - Maďarská armáda zaútočila na východné oblasti krajiny
- marec 1939 - Zmluva o ochrane pomere s Nemeckom, Slovensko satelit Nemecka
- 1.9.1939 - Slovensko sa zúčastnilo vojny proti Poľsku
- 1940 - Rokovania v Salzburgu, posilnený vplyv radikálnych fašistov v štáte
- 1941 - Slovensko sa zúčastnilo vojny proti ZSSR
- marec – október 1942 - židovské transporty, (1944 - obnovené transporty)
- 1943 - Vianočná dohoda o spolupráci odbojových skupín
- 29.8.1944 - Slovanské národné povstanie, vďaka ktorému nás po vojne brali ako víťazov
- 1944 - Začiatok oslobodzovania
- október 1944 – pád Banskej Bystrice a začiatok partizánskej vojny
- 1945 - Vyhlásený Košický vládny program
- 1946 - Prvé povojnové voľby, na dlhé desaťročia posledné demokratické
- 1948 - Komunistický prevrat
- päťročnica, JRD, socialistický realizmus, politické procesy
- 1968 - Zmeny v čele KSČ, nástup A. Dubčeka + socializmus s ľudskou tvárou
- 20./21.8.1968 - Vpád vojsk piatich štátov VZ
- 1969 - A. Dubček nahradený G. Husákom
- Normalizácia, previerky členov KSČ, masová emigrácia
- 1988 - Sviečková demonštrácia v Bratislave
- 1989 - Novembrová revolúcia („Nežná revolúcia“), pád socializmu
- 1990 - Slobodné voľby
- 1992 - Deklarácia o zvrchovanosti Slovenskej republiky
- 1.9.1992 - Ústava Slovenskej republiky
- 1993 - Vznik Slovenskej republiky